

قطارهای مسافربری ایران

نویسنده : سایت پارس بوک

تهییه و تنظیم : پارس بوک

www.parsbook.org

قطار غزال (غزال بنیاد - غزال وانیاریل - غزال ریل سیر)

این قطار چینی در حال حاضر این قطار بعد از توربوترن سوئیت **vip** هستیا لوکس ترین و بعد از تندروی پردیس پیشرفته ترین قطار مورد استفاده در ایران می باشد که دارای امکانات مناسبی همچون سیستم صوتی و تصویری به صورت یک جفت LCD برای هر کوپه، سیستم احضار مهماندار، دارای تهویه مطبوع سرد و گرم، توالت فرنگی و ایرانی می باشد هر واگن این قطار دارای ۹ کوپه ۴ نفره میباشد به همین دلیل کوپه ها دارای وسعت مناسبی میباشد

امکانات جانبی این قطار عبارتند از کنسول بازی و دیگر سرگرم کننده های راهی کودکان

این قطار در مسیر تهران مشهد دارای پذیرایی کامل صبحانه ناهار و شام نسبت به نوع ساعت حرکت میباشد.

(سفرash به صورت اختیاری هنگام خریدن بلیت)

"مهماندار نیز جهت ارائه خدمات مناسب و مجهز به کلیه امکانات لازم مانند آبسرد کن، یخچال، ماکروفون، ارتباط تلفنی با مسافر و ... می باشد" (به نقل از وانیا ریل)

این قطار هم اکنون در مسیر های بندرعباس- مشهد و یزد- مشهد و همچنین تهران- مشهد حرکت میکند شرکت های بنياد و وانياريل و ريل سير مالكين اين نوع قطار هستند

در سال ۱۳۹۱ قیمت مسیر تهران - مشهد این قطار ۳۰۲۰۰ تومان میباشد.

قطار لوکس ۴ نفری

این قطار که با عنوان "لوکس ۴ نفره" به فروش میرسد دارای دو نوع واگن شامل ۳۲ نفره آلمان غربی و ۳۶ نفره آلمان شرقی می باشد که البته قیمت هایشان تفاوتی ندارد اما با این وجود نوع ۳۲ نفره آلمان غربی دارای ۸ کوپه در هر واگن است که در مقایسه با نوع ۳۶ نفره آلمان شرقی که دارای ۹ کوپه در هر واگن می باشد بنا بر این کوپه های قطار نوع غربی از وسعت بهتری برخوردار است. حتی به راحتی می توان گفت نسبت به تمام قطار ها!

این قطار دارای ۴ تخت ، تهويه مطبوع ، سرويس خواب، سیستم صوتی (اغلب اوقات غیر فعال)! می باشد. اين قطار در مسیرهای داخل کشور (به استثنای تهران - مشهد) دارای يارانه دولتی زيادي می باشد !

همچنین این قطار که از پرطرفدارترین قطارهای ایران است و بليطهای آن به نسبت ساير قطارها زودتر به اتمام ميرسد ، در مسیرهای بين المللی نيز حرکت می نماید (سوريه و تركيه).

قطار پلور سبز

قطار پلور سبز از جدیدترین نوع قطار های ايراني می باشد که احتمالا در چند سال آينده شاهد تعداد بيشتری از اين قطار را در مسیر های مختلف خواهيم بود. در حال حاضر شركت رجا طی دو قرارداد با کارخانه واگن سازی پلور سبز اقدام به پيش خريد مجموعاً ۲۵۰ واگن نموده است. كه تا کنون بعضی از آن ها در مسیرهایي مثل اهواز و شيراز و اصفهان راه اندازی شده است.

این قطار با قطار سبز کاملاً متفاوت است اما به دلیل تشابه اسمی گاهی اشتباهاتی در گزارش خبر گزاری ها بوجود می آورد. پلور سبز از نوع ۴ تخته و دارای ساختار و دکوراسیون زیبا و کوپه های بزرگ می باشد . سیستم تهویه مطبوع بسیار قوی با امکان تنظیم درجه توسط مسافر از نقاط قوت این قطار است. ۲ عدد LCD با کیفیت از جمله امکانات صوتی و تصویری این قطار می باشد. واگن های پلور سبز به دلیل اینکه مدت زمان زیادی نیست به ناوگان ریلی کشور اضافه شده اند دارای ظاهری تمیز بوده و هنگام حرکت نیز دارای آرامش نسبی (لرزشی و صوتی) میباشند.

سرویس بهداشتی این قطار از دو نوع فرنگی و ایرانی و دارای سپتیک می باشد بنابراین درب سرویس های بهداشتی به هنگام توقف در ایستگاه ها قفل نمی شود (از دیدگاه برخی وجود سپتیک از نقاط ضعف محسوب شود). این قطار طبق همین اطلاعات دریافتی دارای یک وعده پذیرایی رایگان می باشد.

در سال ۱۳۹۱ قیمت مسیر تهران - اهواز این قطار ۲۱۴۰۰ تومان میباشد.

قطار لوکس ۶ نفری (شش تخته پارسی - شش تخته اسپانیایی)

نام اصلی این قطار شش تخته پارسی است و دلیل این نامگذاری صرفا به دلیل ساخت آن در شرکت ایرانی واگن پارس می باشد! با وجود ایرانی بودن از واگن های اسپانیایی بهتر است. این قطار امکانات خاصی به جز سیستم صوتی ندارد این سیستم هنگام شب موسیقی پخش می کند و هنگام نماز اذان پخش می کند. نکته ای که باعث برتری آن نسبت به تمام قطارهای شش تخته وسیع بودن کوپه های آن و تمیز و سالم بودن کوپه و راهرو های آن است.

نکته ای که وجود دارد این است که این قطار ویژه هیچ گونه پذیرایی رایگان در آن صورت نمی گیرد (البته اخیرا در بعضی مسیرهای طولانی عصرانه یا صبحانه به صورت بسته بندی کیک و آب میوه و شکلات به مسافرین داده میشود).

این قطار فاقد LCD برای پخش فیلم بوده چون اکثر واگنهای موجود از این نوع، در دهه شصت یا نهایتاً اوایل دهه هفتاد تولید شده اند. جالب است بدانید این قطار تا سه سال پیش بدون عنوان قطار کویر با قیمت ۶۲۰۰ تومان در مسیر تهران مشهد حرکت می کرد اما هم اکنون برای سوار شدن به آن باید ۱۸۲۰۰ تومان بپردازید!

و این دلیلی جز خصوصی سازی ندارد!

قطار دلیجان

این قطار فرانسوی در دسته بندی قطارها توسط شرکت رجا در بین قطار های ویژه جا گرفته است... و به نظر می رسد دلیل رجا بر این موضوع صرفا وجود یک جفت LCD پنج اینچ بسیار بی کیفیت در هر کوپه بوده که از نظر بندۀ این امر بسیار ناصحیح و بیجاست.

این قطار هیچ گونه امکانات خاصی را ارائه نمی دهد. و حتی توانایی تامین ابتدایی ترین امکانات آسایش و آرامش در سفر را نیز حتی ندارد.

دلیجان از نظر تهويه بسیار ضعیف می باشد تهويه این قطار فاقد دمنده هوای ورودی است و صرفا هنگامی سرمای ضعیف کمپرسور به شما میرسد که قطار در حال حرکت باشد. این قطار متتشکل از کوپه های تنگ و نفس گیر و ۴ تخت خواب بسیار کوتاه و کم عرض می باشد. همان طور که گفته شد دلیجان دارای یک جفت LCD پنج اینچ می باشد اما مشکل اینجاست که شما نمی توانید در صورت عدم تمایل به دیدن فیلم در حال پخش صدای آن را کاملا ببندید و حتی در بعضی موارد حتی مانیتور را خاموش کنید.

دلیل این همه مشکل چیزی نیست جز این که این قطار قبل از این از نوع درجه ۲ شش صندلی بوده و بعداً تبدیل به این نوع قطار گشته است! با این همه تفاصیل به نظر می‌رسد که رجا بهتر است این قطار را از لیست قطارهای درجه یک ویژه خارج کرده و در لیست قطارهای درجه ۲ قرار دهد. عنوان "درجه ۲ چهار تخته" منصفانه ترین و بهترین اسم برای این قطار تبدیلی است.

پذیرایی در دلیجان با توجه به ساعت حرکت و قیمت بلیت متفاوت است. این قطار در سال ۹۱ در مسیر تهران مشهد با بهای ۱۸۹۵۰ تومان عرضه می‌شود. شرکت وانیا ریل دارنده این نوع از قطار هاست.

قطارهای سبز و سیمرغ

قطارهای سبز و سیمرغ از قدیمی‌ترین و زبانزدترین نوع قطارهای ویژه در ایران هستند و به نوعی مبدأ گسترش قطارهای ویژه در ایران هستند این دو قطار دارای امکانات رفاهی مناسبی از جمله: دو عدد تلویزیون در هر کوپه و مبلمان زیبا می‌باشد. در قطار سیمرغ می‌توانید با دادن پول از پلی استیشن در رستوران استفاده کنید. از دیگر امکانات این قطارها می‌توان به کافی شاپ، کتابخانه و آیفون احضار مهماندار اشاره کرد با این آیفون می‌توانید در کوپه نیازهای خود را با مهماندار در میان بگذارید.

سیستم صوتی نیز در این دو قطار موجود است (سیستم چند کاناله در قطار سبز (ادعیه، موسیقی و...) موجود است). و اما پذیرایی اختیاری که هنگام خرید بلیت به ازای هر نفر در صورت تقاضا ۴۴۰۰ تومان دریافت می شود این قطارها در سال ۱۳۹۰ (بدون احتساب هزینه پذیرایی) با قیمت ۲۳۵۰۰۰ تومان در مسیر مشهد و ۱۷۰۰۰ تومان قطارسیز در تبریز عرضه می شود.

قطار سبز توسط شرکت ماربین و قطار سیمرغ توسط شرکت سیمرغ آهنین عرضه میگردد.

قطار عادی (معمولی صندلی- معمولی خواب)

قدیمی ترین واگنهای موجود در راه آهن جمهوری اسلامی مربوط به قطار عادی بوده که اکثر آنها از دهه ۵۰ پنجاه و شصت در حال سیر هستند. کوپه های این قطار در گذشته دارای هشت صندلی چوبی بوده! ولی بعداً صندلی های چوبی برداشته شد و شش صندلی چوبی به جای آن قرار داده شد و با کشیدن صندلی ها امکان تخت شدن آنها وجود دارد. این قطار به دلیل قدیمی بودن واگنهای دارای سر و صدای زیادی در زمان حرکت بوده و تقریباً در همه ایستگاهها کوچک توقف دارد اما به دلیل قیمت کم بلیط آن دارای طرفداران زیادی است. نوع دیگری از این قطار به نام "معمولی خواب" در برخی مسیرها وجود دارد که به جای شش صندلی دارای شش تخت است و استراحت در شب برای مسافر فراهم میشود.

قطار تندروی پردیس

قطار پردیس در حال حاضر(۱۳۹۰) سریع ترین قطار ایران می باشد این قطار دارای امکانات مناسبی است از جمله سیستم صوتی و تصویری و تهويه مطبوع و پذیرایی رایگان(صبحانه،ناهار،عصرانه) نسبت به ساعت حرکت و مسیر های متفاوت می باشد از ویژگی های بارز آن دکوراسیون زیبا و طراحی سیستم های درب برقی در بین سالن ها (که باعث کاهش صدا می شود) می توان اشاره کرد اما ویژگی اصلی این قطار سرعت بالای آن (۱۶۰ کیلومتر در ساعت) است که به عنوان مثال در مسیر مشهد در کمتر از ۸ ساعت به مقصد می رسد ، این قطار به صورت ترنست می باشد یعنی خودکشی است و هر واگن خود دارای موتور می باشد که در نتیجه افزایش سرعت و امنیت و کاهش صدا را به ارمغان می آورد.

این قطارها دارای فناوری های روز دنیا از قبیل صندلی های راحت ، سیستم تهویه مطبوع ، سیستم های صوتی و تصویری و غیره است. قطارهای تندرو پردیس که ۱۱ مجموعه آن در خطوط ریلی کشور تردد می کند ، با همکاری شرکت های زیمنس اتریش و واگن پارس ساخته شده است. ساخت بخشی از قطارهای تندرو پردیس در اروپا و بقیه با انتقال فناوری در کارخانه های واگن پارس انجام می شود.

بهای بلیت این قطار در حال حاضر (۱۳۹۱) در مسیر تهران مشهد ۳۳۰۰۰ تومان می باشد

قطار توربوترن و توربودیزل

توربوترن های مورد استفاده در ایران شامل دو دسته قبیل و بعد از انقلاب هستند اما هردو دسته در دهه های سی تا هفتاد میلادی تولید شده اند و به این دلیل نمی توانیم آنها را برخوردار از تکنولوژی روز دنیا بدانیم اما باز هم می توان به دید قطار پیشرفته به آنها نگاه کرد نکته جالب آن است که این توربوترن ها قابلیت سرعت ۲۵۰ کیلومتر در ساعت را دارد و در ایران سرعت ۱۴۰ کیلومتر در ساعت مناسب و مجاز این قطار با خطوط ریلی فعلی است در نتیجه به جای ۵ ساعت در حالت استاندارد ، مسیر مشهد را ۹ ساعته طی می کند ، این قطار شامل دو نوع واگن درجه یک و دو با تفاوت فضای آزاد صندلی ها می باشد (مانند هواپیما) و بقیه امکانات مشابه هم میباشد مثل تلویزیون LCD سیستم سرمایشی و کولر گازی جداگانه میز کوچک برای پذیرایی درب انتهای سالن خودکار برقی صندلی های دوگانه و چهارگانه (شبکه کوپه) سیستم صوتی و پذیرایی صبحانه و میان وعده (ساندویچ بسته بندی و نوشابه). و اما توربو دیزل در تعریف بسیار ساده می توان گفت که توربوترنی که موتوریس آن خراب است و آن را با دیزل می کشند (مثل قطار های عادی) اما در عوض اجازه دارد با سرعتی بیشتر حرکت کند هر دوی این قطار ها متعلق به شرکت هستیا می باشد و توربودیزل نیز از ابتکارات این شرکت است،

قیمت این قطار در مسیر تهران - مشهد ۲۰۰۰۰ تومان است.

اگر بخواهیم یک رتبه بندی کلی از این قطارها با توجه به امکانات و قیمت و خدمات آنها داشته باشیم، ترتیب آن به این صورت خواهد بود. البته این رتبه بندی صرفاً فقط نظر شخصی نویسنده است.

۱ - پلور سبز

۲ - سیمرغ

۳ - سبز

۴ - لوکس ۴ نفری

۵ - غزال

۶ - پردیس

۷ - معمولی صندلی

۸ - لوکس ۶ نفری

۹ - دلیجان

منابع :

<http://www.raja.ir>

<http://ghatar.mihanblog.com>

<http://www.rai.ir>